

Årsberetning 2006

advokat*nævnet*

Udgiver:

Advokatnævnet

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 60

www.advokatnævnet.dk

Redaktion:

Advokatnævnets sekretariat

Layout, repro og tryk:

Jørn Thomsen A/S

Essen 22 · 6000 Kolding

Indholdsfortegnelse

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte	side 2
2. Indledning	side 4
3. Om Advokatnævnet	side 4
4. Nævnets arbejdsform	side 6
5. Nævnets virksomhed	side 8
6. Sekretariatet	side 12
7. Udvalgte sager	side 14
8. Statistik	side 28

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte

Nævnet:

- **formandskab**
 - Højesteretsdommer Asbjørn Jensen (formand)
indtil 30. november 2006
 - Højesteretsdommer Marianne Højgaard Pedersen (formand)
fra 1. december 2006
 - Landsdommer A. F. Wehner (næstformand)
 - Dommer Jes Schiøler (næstformand)

- **medlemmer,
udpeget af
justitsministeren**
 - Amtsrådsmedlem Jens Brunsgaard, København
 - Statsaut. revisor Bjarne Fabienke, Frederiksberg
 - Chefkonsulent Benedicte Federspiel, København
 - Vicedirektør Gitte Forsberg, København
 - Tidligere formand Eva Munck, København
 - Sekretær i LO, Finn Sørensen, København

- **advokat-
medlemmer**
 - Søren Bagger, København
 - Jørgen Boe, København
 - Flemming Boye, Maribo
 - Peder Fihl, Aalborg
 - Thomas Hess-Petersen, Svendborg
 - Birgitte Horn, København
 - Niels Kahlke, København
 - Johnny Mæhlisen, Hørning
 - Palle Niss, Sønderborg

Sekretariatet

■ jurister

Pia Birkegård, sekretariatschef
Birgitte Gram Blenstrup
Betina Johansen (orlov til 1. september 2006)
Lise Nerhus Jacobsen
Bente Riis Fogsgaard (til 30. april 2006)
Marianne Schoubye (til 30. juni 2006)
Mette Rygaard (fra 17. maj 2006)

■ sekretærer

Jytte Møllergård
Dorrit Reichel
Annette Løchte
Lone Gyldendahl Hjorth

■ studenter

Kirstine West (til 31. marts 2006)
Ann-Sonita Hautorp Knudsen
(fra 15. maj til 14. september 2006)
Mette Størk Henriksen (fra 11. september 2006)

2. Indledning

adresse	Advokatnævnets sekretariat har adresse i Advokaternes hus, Kronprinsessegade 28, 1306 København K. Nævnet holder møder på denne adresse.
obligatorisk medlemskab	Advokatnævnet behandler klager over alle advokater i Danmark. Årsberetningen beskriver nævnets behandling af klagesager. Desuden indeholder beretningen en omtale af udvalgte nævnsafgørelser. Statistikker for beretningsåret er gengivet bagerst i beretningen.

3. Om Advokatnævnet

diciplinærnævn	I retsplejelovens § 144, stk 1 er bestemt, at Advokatsamfundet skal oprette et Advokatnævn. Advokatnævnet er et uafhængigt klagenævn, der er omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Nævnets medlemmer har tavshedspligt. Det er gratis at klage til Advokatnævnet. Advokatnævnet har 18 medlemmer. 3 medlemmer er dommere fra Højesteret, landsret og byret. Dommerne er udpeget af Højesterets præsident. Dommerne er formænd for nævnet.
----------------	---

6 medlemmer er udpeget af Justitsministeren. Disse medlemmer er ikke advokater.

Endelig er 9 medlemmer advokater. Advokaterne er valgt af Advokatsamfundets medlemmer.

formål

Advokatnævnet behandler klager over advokaters salær og adfærd.

salærklage

En salærklage er en klage over salær for advokatens arbejde. Salærsager behandles i første omgang af én af landets 11 kredsbestyrelser. Kredsbestyrelsernes afgørelse kan indbringes for Advokatnævnet. Nævnet kan godkende eller nedsætte advokatens salær.

rimeligt salær

I retsplejelovens § 126, stk. 2 står, at advokater ikke må kræve højere salær, end hvad der kan anses for rimeligt. Når nævnet skal afgøre, om et salær er rimeligt, ser nævnet på:

- det udførte arbejdes karakter; det vil sige om det eksempelvis er specialistarbejde eller et ukompliceret rutinearbejde
- arbejdets omfang; det vil sige, hvor meget tid advokaten har brugt
- sagens karakter; det vil sige, om det er en ukompliceret eller en vanskelig sag
- sagsgenstandens størrelse; det vil sige, om sagen drejer sig om mange penge eller store værdier
- værdien af arbejdet for klienten; det vil sige, om arbejdet har betydet meget for klienten
- sagens resultat; det vil sige, om klienten har opnået et positivt resultat.

adfærdsklage

En adfærdsklage er en klage over en advokats arbejde som advokat.

Adfærdssager forberedes af en af kredsbestyrelserne og afgø-

res af nævnet. Nævnet vurderer, om advokaten har handlet i strid med god advokatskik.

god advokatskik

Alle advokater skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Reglen om god advokatskik findes i retsplejelovens § 126. Det er Advokatnævnet, der ved afgørelserne i klagesager fastlægger, hvad der er god advokatskik.

Advokatrådet, der er Advokatsamfundets bestyrelse, har vedtaget advokatetiske regler for advokater. Reglerne er ikke bindende for Advokatnævnet, men er vejledende, når nævnet skal afgøre, om en advokats adfærd er i overensstemmelse med god advokatskik.

lov og bekendtgørelser

Reglerne om behandling af salærklager står i retsplejelovens kap. 15 a (§§ 146 til 147 a). Til loven hører Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatkredsens bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til Advokatnævnet.

Reglerne om behandling af adfærdsklager står i retsplejelovens kap. 15 b (§§ 147 b til 147 f). Til loven hører Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

4. Nævnets arbejdsform

plenum- og afdelingsbehandling

Nævnets 18 medlemmer arbejder både samlet (i plenum) og i afdelinger. Principielle sager, sager om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed og sager, der vedrører ophævelse

af en frakendelse, behandles så vidt muligt i plenum. De fleste sager falder uden for disse kategorier og behandles i en af de tre nævnsafdelinger.

Nævnet holder møde ca. 1 gang om måneden.

beslutnings-
dygtighed

Når nævnet træffer afgørelser, er der det samme antal advokater som ikke-advokater (dommerer og medlemmer, udpeget af justitsministeren). Ethvert medlem er berettiget til at afgive dissens; det vil sige stemme mod flertallet. I tilfælde af stemmelighed er formandens (dommerens) stemme afgørende. I 2006 blev der afgivet dissens i tre sager.

personligt fremmøde
for nævnet

Nævnet behandler sagerne på grundlag af parternes skriftlige indlæg og bilag. Sagsakterne sendes til nævnsmedlemmerne før mødet, så alle har læst sagen inden mødet. Sagerne er sædvanligvis så godt belyst ved parternes skriftlige indlæg, at der ikke er behov for, at parterne giver personligt møde for nævnet. Parter har dog altid ret til at møde for nævnet. I beretningsåret mødte en eller begge parter personligt for nævnet i 17 sager. Parterne forlader mødet, inden nævnet træffer afgørelse.

advokat-
repræsentation

Sagens parter kan lade sig repræsentere af en advokat, men det er ikke et krav.

I sager med påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed skal nævnet udpege en forsvarer for advokaten, hvis advokaten ikke selv har valgt en forsvarer.

Advokatrådet kan rejse disciplinærsager mod advokater for nævnet. I disse sager kan rådet udpege en advokat til at virke som anklager. Dette sker i praksis altid i frakendelsessager og i andre større eller principielle sager.

5. Nævnets virksomhed

hvem kan klage?	Både klienter, advokater og andre, der har retlig interesse i en sag, kan indgive en klage til Advokatnævnet. Derudover kan Advokatrådet, der fører tilsyn med advokater, rejse sag mod en advokat ved nævnet.
klagefrister	<p>Adfærdsklager skal indbringes inden 6 måneder efter, at klager er blevet bekendt med det forhold, som han/hun vil klage over. Reglen om klagefrister står i retsplejelovens § 147 b, stk. 2.</p> <p>Der er ingen lovbestemt frist for at klage over et salær til kredsbestyrelsen. Der er en frist på 4 uger for at indbringe en kredsbestyrelses afgørelse til nævnet.</p>
formandsafvisning	<p>En klage kan - når som helst i sagsforløbet - forhåndsafvises, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none">1. klagen er indgivet for sent2. klagen er åbenbart grundløs3. klagen ikke kan behandles af nævnet, eller4. klageren ikke har den fornødne retlige interesse. <p>Reglerne om forhåndsafvisninger af adfærdsklager står i retsplejelovens § 147 b, stk. 2 og stk. 3, og i bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.</p> <p>Diagram nr. 6 bagerst i beretningen viser, hvor mange adfærdsklager, der er forhåndsafvist i beretningsåret.</p>

Sekretariatet træffer i første omgang beslutning om afvisning af adfærdsklager, som er indgivet efter 6-månedersfristens udløb, og om afvisning af salærklager, når kredsbestyrelsens kendelse er indbragt efter udløbet af 4-ugersfristen. Sagens parter kan indbringe afvisningen for nævnets formand. Nævnsformanden kan fastholde beslutningen eller dispensere fra fristen, hvis fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Hvis formanden for en kredsbestyrelse mener, at en adfærdsklage er åbenbart grundløs, sender han/hun sagen til nævnsafdelingens formand med indstilling om, at nævnsformanden afviser klagen. Nævnsafdelingens formand træffer herefter den endelige beslutning om afvisning.

Klager, som nævnet ikke kan behandle, sender kredsbestyrelsens formand ligeledes til nævnsafdelingens formand med indstilling om afvisning. Det kan eksempelvis være klager, der af bevismæssige årsager falder uden for rammerne for Advokatnævnets virksomhed, eller klager over bobestyrere, der henhører under skifteretten.

Formændenes beslutninger om forhåndsafvisning er endelige og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed.

nævnsbehandling I sager, der ikke forhåndsafvises, sørger sekretariatet for, at parterne får lejlighed til at komme med deres bemærkninger til sagen, og at begge parter modtager kopi af modpartens indlæg. En klage vil som hovedregel blive henlagt, hvis klageren undlader at besvare sekretariatets henvendelser om yderligere oplysninger eller om bemærkninger til advokatens besvarelse af klagen.

Når skriftvekslingen er afsluttet, sender sekretariatet sagen til kredsbestyrelsen. Kredsbestyrelsen kommer med en indstilling til nævnet i adfærdssagerne. I salærsagerne træffer kredsbestyrelsen en afgørelse, som hver af parterne kan indbringe for nævnet.

nævnets afgørelser Hvis nævnet i en adfærdssag mener, at advokaten har tilsidesat god advokatskik, fastsætter nævnet en sanktion (advarsel, irettesættelse eller bøde, herunder tvangsbøde). Bøderne tilfalder statskassen. Her ud over kan Advokatnævnet frakende en advokat retten til at drive advokatvirksomhed.

I salærklagesager kan nævnet godkende salærets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

frakendelse Advokatrådet kan af egen drift rejse sag ved nævnet og kan indtræde i verserende sager, hvis rådet mener, at betingelserne for frakendelse er tilstede.

domstolsprøvelse i frakendelsessager En advokat, der har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, kan anmode Justitsministeriet om at indbringe nævnets frakendelse for landsretten. En indbringelse har som

hovedregel efter retsplejelovens § 147 e stk. 3, opsættende virkning. Det vil sige, at advokaten kan fortsætte som advokat, indtil sagen er endeligt afgjort af domstolene.

salærsager
for retten

Nævnets afgørelse i salærsager kan ikke indbringes for domstolene, men hver af parterne kan anlægge retssag mod modparten vedrørende salæret.

domstolsprøvelse
i adfærdssager

En advokat, der har fået en sanktion af nævnet, kan indbringe nævnets kendelse for domstolene. Advokaten skal i så fald udtage stævning mod Advokatnævnet.

I beretningsåret 2006 blev der afsagt 21 domme i sager, hvor nævnets afgørelse var indbragt. 2 domme blev afsagt af Højesteret. I 15 sager stadfæstede retten nævnets afgørelse. I en sag ophævede retten Advokatnævnets kendelse. I 5 sager nedsatte retten den sanktion, som nævnet havde tildelt advokaten.

offentliggørelse

Nævnets afgørelser om frakendelse skal offentliggøres med oplysning om advokatens navn. Offentliggørelse sker i Statstidende, i Advokatsamfundets blad Advokaten og på nævnets hjemmeside (www.advokatnævnet.dk).

I andre sager *kan* nævnet beslutte at offentliggøre en afgørelse mod en advokat med oplysning om advokatens navn. Det sker i de sager, hvor nævnet mener, at kendskab til kendelsen har åbenbar betydning for andres valg af advokat. Offentliggørelse sker på nævnets hjemmeside og i Advokatsamfundets blad, Advokaten. Nævnet offentliggjorde i beretningsåret afgørelser vedrørende 4 advokater. Offentliggørelser på hjemmesiden slettes efter 12 måneder.

6. Sekretariatet

medarbejdere I sekretariatet arbejder 5 jurister, 4 sekretærer og 1 jurastuderende.

forberedelse af klagesager Sekretariatet forbereder klagesagerne og indhenter begge parter bemærkninger og de oplysninger og bilag, der er nødvendige ved sagens afgørelse.

Endvidere står sekretariatet for den praktiske planlægning og gennemførelse af nævnets møder, for referat af møderne, for udarbejdelse af udkast til afgørelser og for fremsendelse af afgørelserne til parterne.

bistand til kredsbestyrelser Sekretariatet bistår de lokale kredsbestyrelser i forbindelse med behandlingen af salærklager og forberedelse af adfærdsklager.

telefoniske henvendelser Sekretariatet besvarer et stort antal telefoniske henvendelser fra borgere, advokater og offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører vejledning om indgivelse af klager, orientering om principperne for fastsættelse af rimelige salærer og orientering om Advokatnævnets praksis. Sekretariatet yder ikke juridisk rådgivning. Endelig besvarer sekretariatet ofte henvendelser fra parter i klagesagerne.

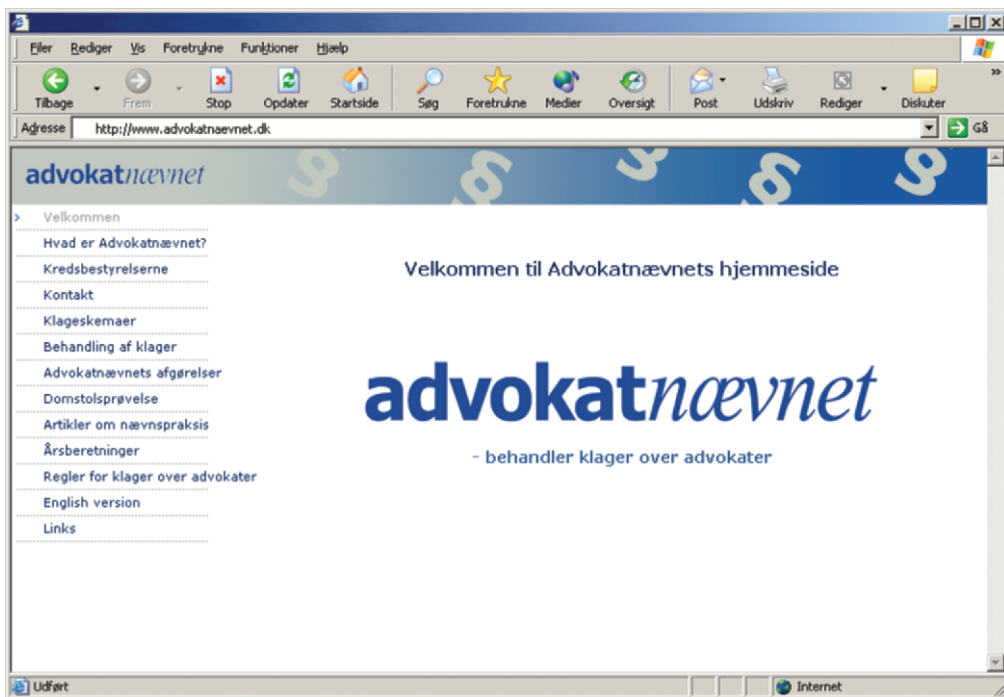
Sekretariatet har telefontid hverdage kl. 9.30-12.30, torsdag dog 10.00-12.30.

hjemmeside

Advokatnævnets hjemmeside (www.advokatnaevnet.dk) indeholder oplysninger om nævnets behandling af klagesager, tidligere årsberetninger og referater af udvalgte afgørelser. Hjemmesiden giver også mulighed for at indsende klage direkte fra hjemmesiden.

I Advokatsamfundets blad, Advokaten, orienterer sekretariatet om nævnspraksis i forskellige sagstyper og om principielle afgørelser. I beretningsåret har der været omtale af følgende emner:

- Regler for advokatselskaber (nr. 1)
- Danske advokater i EU (nr. 4)
- Advokaters pligt til at anmelde erstatningskrav til ansvarsforsikringen (nr. 9)

7. Udvalgte sager

udvalgte sager

I retsplejelovens § 126 er bestemt, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer overens med god advokatskik. Advokaten skal udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettiget hensyn til varetagelse af klientens interesser tilsiger. Endvidere skal advokaten behandle sager med den fornødne hurtighed. Det er Advokatnævnet, der ved behandlingen af konkrete klagesager, afgør, om en advokat har handlet i strid med god advokatskik. De sager, der omtales i det følgende, kan tillige læses på Advokatnævnets hjemmeside (www.advokatnævnet.dk) under afsnittet ”Advokatnævnets afgørelser”.

forholdet til klienten

En advokat er berettiget til at beregne salær for sit arbejde og at tage sit krav til inkasso, hvis klienten ikke betaler. I retsplejelovens § 147 a er det imidlertid bestemt, at advokaten ikke kan indbringe sit salærkrav for domstolene, hvis klienten har klaget over salæret. Den følgende afgørelse er en konsekvens af denne regel:

Kendelse af 11. januar 2006

Den 3. juni 2004 indgav A en klage til Advokatnævnet over advokat X's salær. Ved breve af 25. oktober 2004 afviste kredsformanden salærklagen. Denne afgørelse kunne begge parter indbringe for Advokatnævnet inden 4 uger. Kopi af afgørelsen blev sendt til advokat X. Ved brev af 27. oktober 2004 rykkede advokat X A for sit tilgodehavende. Ved brev af 9. november 2004 tog advokat X sit salær til inkasso. Ved brev af 10. november 2004 indbragte A salærafgårelsen for Advokat-

nævnet og meddelte, at hun snarest mulig ville sende en yderligere begrundelse. Ved brev af 15. november 2004 meddelte Advokatnævnets sekretariat til advokat X, at A havde indbragt afgørelsen. Nævnet medsendte kopi af A's brev af 10. november. Den 2. december 2004 udtog advokat X stævning mod A med påstand om betaling af salæret. Ved brev af 7. januar 2005 indsendte A yderligere oplysninger til Advokatnævnet. Hun klagede samtidig over, at advokat X havde taget sit salærkrav til inkasso og udtaget stævning, inden salærklagen var endelig afgjort. Nævnet afgjorde klagen over advokat X's inkassokridt og udtagelse af stævning således: *"Advokatnævnet finder, at advokat [X] har tilsidesat god advokatskik ved at tage et salærtilgodehavende til inkasso, selvom en verserende klagesag ikke var endeligt afsluttet. Nævnet finder endvidere, at advokat [X] har tilsidesat god advokatskik ved at have udtaget stævning vedrørende betalingen af salæret, mens klagesagen fortsat ikke var afsluttet, idet [A] havde anket afgørelsen, hvilket advokat [X] på stævningstidspunktet var orienteret om."* Nævnet pålagde advokat X en bøde på 5.000 kr.

salær

Den 1. maj 2005 indførte Advokatrådet en regel i De Advokatetiske Regler punkt 3.4.2. om advokaters pligt til at give klienten prisoplysning. Hvis klienten er forbruger, skal advokaten give en skriftlig prisoplysning. Oplysningen skal indeholde et overslag over, hvad det vil koste at få advokatbistand. Manglende prisoplysning medfører ikke automatisk salærbortfald. Hjemlen for nævnets bedømmelse og eventuel regulering af salæret er fortsat udelukkende bestemmelsen i retsplejelovens § 126, stk. 2. Der er således ikke hjemmel til at lade salæret bortfalde alene som følge af, at der ikke er givet fyldestgørende oplysninger om ydelse og pris. Konsekvensen af, at en advokat ikke har givet oplysning om ydelsens omfang og pris, er, at advokaten har bevisbyrden for salærets beretti-

gelse. Det er derfor advokaten, som skal bevise, at det arbejde, der kræves betalt, alene omfatter det aftalte arbejde. Desuden skal advokaten bevise, at salærets størrelse er rimelig. Et af de elementer, der kan indgå i vurdering af salæret, er klientens berettigede forventninger. Det vil sige de forventninger, som klienten i den konkrete sag oplyser, lå til grund for, at opgaven blev overladt til advokaten, og som ikke er urealistiske. I beretningsåret behandlede Advokatnævnet to salærklager, hvor advokaten ikke havde givet prisoplysning.

Kendelse af 30. november

A rettede henvendelse til advokat X med anmodning om bistand i anledning af, at der var varslet tvangsauktion over A's ejendom. A bad tillige advokaten undersøge, om der var grundlag for at rejst erstatningssag overfor A's tidligere advokat. Advokat X gav ikke A prisoplysning eller en ordrebekræftelse. Advokat X afregnede senere salær for sit arbejde på 12.500 kr. ekskl. moms. Advokat X gjorde under klagesagen bl.a. gældende, at salæret var passende for det udførte arbejde. Arbejdet omfattede tillige indgåelse af forlig. Nævnet afgjorde klagen således: *"Det følger af de advokatetiske regler, at en advokat i forbindelse med en aftale om bistand skal give klienten oplysning om de vigtigste elementer i den påregnede bistand og om størrelsen af det vederlag, advokaten agter at beregne sig. Er klienten forbruger, skal advokaten af egen drift give oplysningerne skriftligt. Nævnet finder på den baggrund, at advokat [X] i denne sag har været forpligtet til at give de pågældende oplysninger skriftligt. Undladelsen heraf kan imidlertid ikke i sig selv medføre, at advokatens salær skal bortfalde. Med hensyn til hvervets omfang har [A] anført, at advokat [X] kun fik til opgave at undersøge, om der var grundlag for at føre en sag mod [A's] tidligere advokat og i givet fald, om han kunne få fri proces. Advokat [X] har ikke doku-*

menteret, at han fik til opgave at udføre yderligere arbejde. Som følge heraf finder nævnet, at advokat [X] ikke kan beregne salær for andet arbejde, end det, som [A] har bekræftet at have bestilt. På denne baggrund nedsætter nævnet advokat [X's] salær til 5.000 kr. ekskl. moms."

Kendelse af 30. november 2006

A havde anmodet advokat X om bistand i forbindelse med salg af en ejendom. Advokat X gav ikke prisoplysning eller ordrebekræftelse. Advokat X deltog i bl.a. prisfastsættelsen, gennemgang af skøde, drøftelser vedrørende låneoptagelse og besigtigelse af ejendommen. Advokaten opgjorde sit tidsforbrug til 13 ½ timer. Advokatens salærkrav var 13.000 kr. ekskl. moms. Nævnet afgjorde klagen således: *"Det følger af de advokatetiske regler, at en advokat i forbindelse med en aftale om bistand skal give klienten oplysning om de vigtigste elementer i den påregnede bistand og om størrelsen af det vederlag, advokaten agter at beregne sig. Er klienten forbruger, skal advokaten af egen drift give oplysningerne skriftligt. Nævnet finder på den baggrund, at advokat [X] i denne sag har været forpligtet til at give de pågældende oplysninger skriftligt. Undladelsen heraf kan imidlertid ikke i sig selv medføre, at advokatens salær skal bortfalde. [Klager] har anført, at advokat [X] ikke fik til opgave at deltage i besigtigelsesforretningen med mægler, eller at rådgive [A] om optagelse af realkreditlån eller deltage i møde med Realkredit Danmark. Advokat [X] har ikke dokumenteret, at hun fik til opgave at udføre dette arbejde. Som følge heraf finder nævnet, at advokat [X] ikke kan beregne sig salær for andet arbejde, end det arbejde, som [A] har bekræftet at have bestilt. Advokat [X] har i en annonce oplyst, at hendes salær for berigtigelse af en ejendomshandel er 6.250 kr., og [A] har oplyst, at han på den baggrund havde en forventning om, at salæret vil blive af denne størrelsesorden. Advokat [X] har ikke*

dokumenteret, at hun over for [A] oplyste, at der ikke var tale om berigtigelse af en standardhandel, og at hendes salær for bistand til ham som sælger af en fast ejendom, ville blive væsentlig større. Som følge af det anførte og ud fra en samlet bedømmelse af værdien af det aftalte arbejde nedsætter nævnet advokat [X's] salær til 9.000 kr. ekskl. moms.”

retshjælp

En advokat skal altid vurdere, om klienten har mulighed for at få dækket sine advokatudgifter under en af de former for retshjælp, der eksisterer. Denne undersøgelsespligt var baggrunden for følgende afgørelse:

offentlig retshjælp
ved advokat

Kendelse af 5. maj 2006

A henvendte sig til advokatkontoret P, hvor han blev henvist til advokat X, som bl.a. beskæftiger sig med bankforhold og finansiering. Baggrunden for A's henvendelse var, at han af sin bank var blevet rådgivet til at tage et lån i banken med henblik på at investere låneprovenuet og sine øvrige likvide midler, i alt over 2,2 mio. kr., i aktier. A havde efterfølgende lidt et stort tab. Den 3/3 2003 afholdt A møde med advokat X. På mødet drøftede parterne muligheden for at gennemføre en sag mod pengeinstituttet. A drøftede efter mødet sagen med advokat X's fuldmægtig. Den 5/2 2004 sendte advokat X en faktura til A på 2.000 kr. ekskl. moms. A indgav klage over advokat X's salærberegning. Nævnet afgjorde klagen således: *”Nævnet finder, at en advokat er forpligtet til for sin klient at søge bedst mulig retshjælpsdækning. En advokat må derfor ved indledningen til ethvert klientforhold af egen drift sikre sig – bl.a. ved spørgsmål til klienten – at denne ikke er berettiget til offentlig retshjælp, fri proces eller er omfattet af en retshjælpsforsikring. Hvis advokaten ikke vil påtage sig sager, der kan være omfattet af retshjælpsordningen, er advokaten forpligtet til at oplyse herom, inden*

en eventuel bistand påbegyndes, ligesom advokaten skal oplyse om den omkostningsmæssige betydning heraf. Det må lægges til grund, at advokat [X] ikke har orienteret [A] herom. Som følge af det anførte, og da nævnet finder, at advokat [X's] bistand ville have været omfattet af reglerne for offentlig retshjælp, nedsætter nævnet salæret fra 2.000 kr. ekskl. moms til 732 kr. ekskl. moms, som er det beløb, [A] skulle have betalt for offentlig retshjælp.”

Den følgende sag viser, at advokaten er forpligtet til at forklare sin klient reglerne for retshjælp.

fri proces

Kendelse af 2. juni 2006

I marts 2004 anmodede A advokat X om at bistå hende i en sag om forældremyndighed over hendes to børn. A fik fri proces til forældremyndighedssagen. I september 2004 anmodede A advokat X om også at bistå hende med at få lagt samværet mellem børnene og deres far i faste rammer. Den 7. oktober 2004 sendte advokat X til A rettens afgørelse om, at hun blev tillagt forældremyndigheden over børnene. Han bekræftede samtidig, at han ville sende et forslag til samværsordning. Den 6. september 2005 anmodede advokat X om, at A indbetalte 2.500 kr. til dækning af sagens løbende advokatomkostninger. Den 9. september 2005 bad A om en oversigt over omkostningerne vedrørende samværsagen. Den 15. september 2005 fremsendte advokat X faktura vedrørende samværsagen. Salæret udgjorde 7.700 kr. ekskl. moms. Samtidig anmodede advokat X om A's årsopgørelser for 2003 og 2004 for at søge offentlig retshjælp. Den 20. september 2005 fremsendte A sine årsopgørelser og bad om, at der blev søgt om retshjælp. Den 22. september 2005 sendte advokat X retshjælpsblanket til og oplyste, at beløbet for offentlig retshjælp 1.515 kr. ville blive fradraget i fakturabeløbet, hvorefter hans tilgodehavende var

6.488 kr. ekskl. moms. Den 28. september 2005 protesterede A over, at hun skulle betale for samværssagen, da hun ikke på noget tidspunkt havde fået oplyst, at hun selv skulle betale. A indgav herefter klage. Kredsbestyrelsen bestemte under sagen, at salæret skulle bortfalde, da advokat X ikke havde givet A oplysning om, at der ikke kunne opnås fri proces til samværssagen. Kredsbestyrelsens afgørelse blev ikke indbragt for Advokatnævnet. A havde imidlertid tillige indgivet adfærdsklage over advokat X. Nævnet afgjorde adfærdsklagen således: *"Advokat [X] burde have oplyst [A] om, at hans arbejde med hendes samværssag ikke var omfattet af bevillingen til fri proces til retssagen om afgørelse af forældremyndighedsspørgsmålet, idet det for ikke fagkyndige er nærliggende at tro det modsatte, og idet det også rent faktisk fremgik af [A's] brev af 20/9 2004, at hun knyttede de to sager sammen. Ved ikke at have oplyst [A] klart om, at hun selv skulle betale for hans arbejde med samværssagen, har advokat [X] handlet i strid med god advokatskik. Da advokat [X's] handlemåde imidlertid har medført, at han har fortabt retten til salær vedrørende samværssagen, tildeles han i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, alene en irettesættelse."*

forholdet til
modparten
- grænser for
varetagelse af
klientes interesser

En advokat skal i sin rådgivning og sagsførelse for klienten gøre sit bedste for at varetage klientens interesser. Advokaten må dog ikke gå videre end berettiget hensyn til klientens interesser tilsiger. Det vil sige, at advokaten eksempelvis ikke må politianmelde klientens modpart, hvis der ikke er grund til det, og at advokaten ikke må true med at indgive konkursbegæring mod en skyldner, som ikke vil betale, hvis det er klart, at skyldneren har penge. På samme måde skal advokater overholde de spilleregler, der gælder for korrekt optræden i retten:

Advokat X repræsenterede sagsøgte under en retssag om prisen på en el-entreprise på S's sommerhus og mangler ved el-entreprisens udførelse. Efter afholdelse af syn og skøn sendte advokat X den 6/9 2004 supplerende spørgsmål til skønsmanden. Modpartens advokat protesterede og henviste til, at advokat X ikke forinden havde opnået enighed herom mellem parterne, eller havde forelagt spørgsmålene for retten eller modparten inden fremsendelsen. Den 21/9 2004 oplyste advokat X til retten, at han samme dag havde anmodet skønsmanden om at indkalde sagens parter til ny skønsforretning på ejendommen. Han vedlagde til orientering sit brev af samme dato til skønsmanden. Den 30/9 2004 bekræftede advokat X over for skønsmanden indholdet af en telefonsamtale, som skønsmanden og advokat X havde haft. Han oplyste, at skønsmanden kunne besigtige sommerhuset på et tidspunkt, hvor ingen af parterne var til stede. Advokat X sendte kopi af brevet til modpartens advokat. Den 11/11 2004 fremsatte advokat X et forligstilbud over for modparten. Da modparten ikke kunne acceptere forligstilbudet, anmodede advokat X retten om at beramme sagen til domsforhandling. I den anledning forespurgte retten sagens parter om status i sagen. Advokat X oplyste over for retten ved brev af 9/12 2004, at sagens forberedelse var afsluttet. Sagen blev herefter berammet til domsforhandling. Modpartens advokat klagede til Advokatnævnet over advokat X's adfærd i sagen. Nævnet afgjorde sagen således: *"Spørgsmål til en syn- og skønsmand skal stilles gennem retten. Hvis de skal sendes direkte, kræver det enighed mellem parterne. Advokat [X] sendte imidlertid sine spørgsmål direkte til syn- og skønsmanden uden forinden at have forelagt dem for [modpartens advokat]. Da ensidigt fremsendt materiale, herunder spørgsmål, kan påvirke en syn- og skønsmands holdning og upartiskhed, var*

dette i strid med god advokatskik, også selv om advokat [X] sendte genpart af sit brev til [modpartens advokat]. Det er ikke godtgjort, at advokat [X's] telefoniske kontakt med syn- og skønsmanden har haft en karakter, der tilsidesætter god advokatskik. Endelig har advokat [X] ikke tilsidesat god advokatskik ved at meddele retten, at sagens forberedelse var slut, idet han orienterede [modpartens advokat], der herefter havde mulighed for at meddele retten, at han ikke var enig, hvilket også var, hvad der skete.” Nævnet tildelede advokat X en irettesættelse.

Kendelse af 27. juni 2006

Advokat A repræsenterede sagsøgte i en sag vedrørende mangler ved fast ejendom, hvor advokat X repræsenterede sagsøgeren. Efter afslutning af domsforhandling den 11/10 2005 kom retten med en mundtlig tilkendegivelse, som advokat X ikke accepterede. Sagen blev derfor optaget til dom. Advokat X sendte den 7/11 2005 et uddrag af ”Kommentar til lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom m.v.” til retten og advokat A. I fremsendelsesbrevet anførte advokat X bl.a.: ”Selv om jeg er bekendt med, at Retten sædvanligvis ikke ser på materiale modtaget efter domsforhandlingen, tillader jeg mig alligevel at fremsende kopi af Hans Henrik Edlunds lovkommentar, side 44 – 47, idet materialet vedrører jus og ikke sagens faktuelle omstændigheder, bevisligheder ol.” Advokat A klagede til Advokatnævnet og gjorde gældende, at advokat X tilsidesatte god advokatskik ved at fremsende materiale til retten efter domsforhandlingens afslutning. Det blev ikke ved domsforhandlingens afslutning aftalt, at der var adgang til at fremsende procedurelignende indlæg til retten, og advokat X søgte at få dommeren til at ændre standpunkt i relation til den væsentligste juridiske problemstilling i sagen. Advokat X påstod frifindelse og gjorde

gældende, at hun ud fra dommerens forligsforslag kunne forstå, at dommeren lagde til grund, at reglerne om forholdsmæssigt afslag ikke fandt anvendelse, at hverken hun eller advokat A kunne være interesseret i en materielt forkert afgørelse, og at hun meget beklager, såfremt den valgte fremgangsmåde findes at være en overtrædelse af de kollegiale regler. Nævnet afgjorde sagen således: *"Ved uden forudgående aftale herom at fremsende litteraturhenvi sning til retten efter domsforhandlingens afslutning har advokat [X] tilsidesat god advokatskik."* Nævnet tildelte advokat X en advarsel.

interessekonflikter

Det er et af de vigtigste principper for advokater, at advokaten skal være fuldstændig uafhængig af andre interesser end klientens. Endvidere har advokaten tavshedspligt med hensyn til oplysninger, som klienten giver under sagen. Derfor må advokater ikke påtage sig en sag for en klient, hvis advokaten tidligere har været advokat for klientens modpart, eller hvis advokatens firma repræsenterer modparten. Hvis advokaten alligevel påtager sig en sag i strid med disse grundregler, handler advokaten i strid med god advokatskik. Dette var tilfældet i følgende sager:

Kendelse af 7. marts 2006

Advokat X repræsenterede en klient i en sag om udlevering af et barn. Advokatens kollega havde tidligere rådgivet den anden forælder om udlevering af barnet. Nævnet afgjorde sagen således: *"Efter advokat [X's] forklaring lægger Advokatnævnet til grund, at advokat [X] først efter mødet i fogedretten den 15/6 2005 blev klar over, at [A's] modpart forinden var blevet rådgivet i sagen af en anden advokat på samme kontor. Advokat [X] burde imidlertid have undersøgt spørgsmålet, inden hun påtog at rådgive og repræsentere [A], og ved at undlade dette*

har hun overtrådt god advokatskik. Der er intet i sagen, der tyder på, at advokat [X] ikke har rådgivet og repræsenteret [A] korrekt og fyldestgørende. Advokat [X] frifindes derfor i den forbindelse. Nævnet pålagde advokaten en bøde på 5.000 kr.

Kendelse af 19. maj 2006

Advokat X repræsenterede en klient i en ejendomshandel. Klienten havde efter separation købt en ejendom sammen med sin nye samlever. Advokatens kollega repræsenterede klientens tidligere ægtefælle under bodelingssagen. Nævnet afgjorde sagen således: *"Det følger af reglerne om god advokatskik, at en advokat altid skal fralægge sig en sag, hvis advokaten – eller andre i det pågældende advokatfirma – bistår flere klienter i sager, som har forbindelse med hinanden, hvis der er risiko for, at fortrolige oplysninger, som advokaten har modtaget, kan benyttes i en anden sag. I den sag, der er behandlet af advokat [X], kan Advokatsnævnet ikke tilsidesætte [A's] vurdering af, at der har foreligget en sådan risiko, og advokat [X] har derfor handlet i strid med god advokatskik."* Nævnet tildelte advokaten en irettesættelse.

Kendelser af 27. april og 19. maj 2006

I to afgørelser udtalte nævnet bl.a., at advokaterne handlede i strid med god advokatskik ved at repræsentere modparter i samme sag, selvom advokaterne var ansat i to forskellige afdelinger af advokatfirmaet i to forskellige byer. I tre kendelser af 19. maj 2006 fandt nævnet bl.a., at der var en interessekonflikt, selvom en af de implicerede advokater havde orlov fra advokatkontoret og arbejdede i udlandet. I alle sagerne fik advokaterne pålagt bøder på 10.000 kr.

klientkonto

Advokatrådet fører tilsyn med alle advokater og kræver, at advokaterne en gang om året afgiver en klientkontoerklæring, der er underskrevet af en revisor. Erklæringen skal vise, om advokaten overholder de regler, der gælder for opbevaring af klientmidler. Reglerne bestemmer bl.a., hvorledes advokater skal bogføre, hvordan og hvor ofte advokater skal foretage regulering af klienttilsværskontoen, og hvordan advokater skal forrente indeståender på klientkontoen.

I beretningsåret har Advokatnævnet behandlet 23 sager for manglende overholdelse af klientkontovedtægtens regler. Sagerne vedrører manglende eller for sen indsendelse af klientkontoerklæring. Nævnet giver advokaten en bøde på 5.000 kr., hvis advokaten ikke har indsendt klientkontoerklæring, eller hvis advokaten har indsendt erklæringen for sent. I de tilfælde, hvor advokaten også tidligere har fået bøde for manglende eller for sen indsendelse af erklæring, forhøjer nævnet bøden til 10.000 kr. eller højere – alt efter en konkret vurdering. Udover en bøde får advokaten et pålæg om at fremsende erklæringen inden 14 dage. Hvis advokaten ikke indsender erklæring inden fristens udløb, kan nævnet behandle sagen på ny og give tvangsbøder på 1.000 kr. pr. uge.

frakendelse

Advokatnævnet kan frakende en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed, hvis advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og hvis de udviste forhold giver nævnet grund til at tro, at advokaten ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Nævnet kan frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Advokatnævnet frakendte en tidligere advokat retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. Han havde selv deponeret sin advokatbeskikkelse, og sagen drejede sig derfor om hans ret til – hvis han ville have sin beskikkelse genudleveret – at virke som advokat. Den tidligere advokat havde ikke indgivet klientkontoerklæring for 2003, 2004 eller 2005, og at han ikke havde givet Advokatrådets revisor adgang til at gennemføre en undersøgelse af, om reglerne for advokaters behandling af betroede midler blev overholdt. Den tidligere advokat har begæret afgørelsen indbragt for retten efter reglen i retsplejelovens § 147 e. Begæringen om sagsanlæg har opsættende virkning.

8. Statistik

En salærklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelse, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af kredsbestyrelsens formand
- d. klagen afgøres af kredsbestyrelsen ved kendelse, der ikke indbringes for nævnet
- e. kredsbestyrelsens afgørelse indbringes for nævnet, der afgør klagen som 2. instans. Antallet af sådanne afgørelser i 2006 fremgår af diagram 4, og resultaterne af afgørelserne fremgår af diagram 8.

En adfærdsklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelser, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af en nævnsformand. Antallet af forhåndsafvisninger fremgår af diagram 6
- d. klagen afgøres af nævnet ved kendelse efter indstilling fra kredsbestyrelsen. Antallet af sådanne afgørelser i 2006 fremgår af diagram 3, og resultaterne af afgørelserne af diagram 5

Indkomne klager i 2006 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 1
Adfærdssager

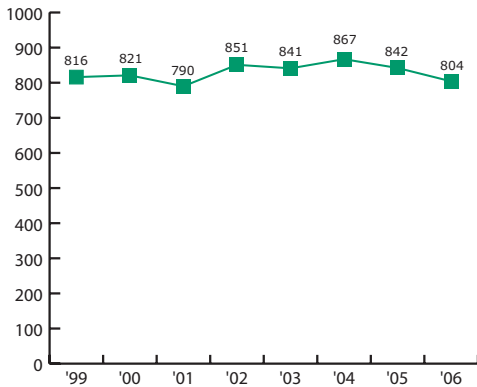
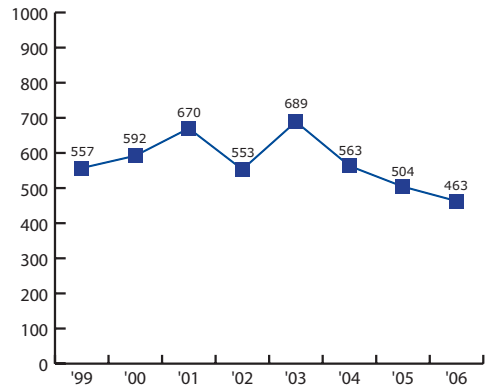

Diagram nr. 2
Salærsager

Antallet af afgjorte sager i 2006 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 3
Adfærdsklager

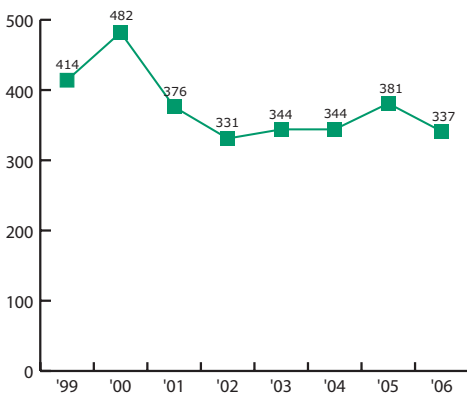
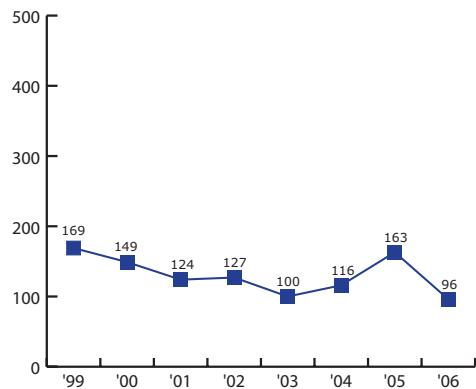
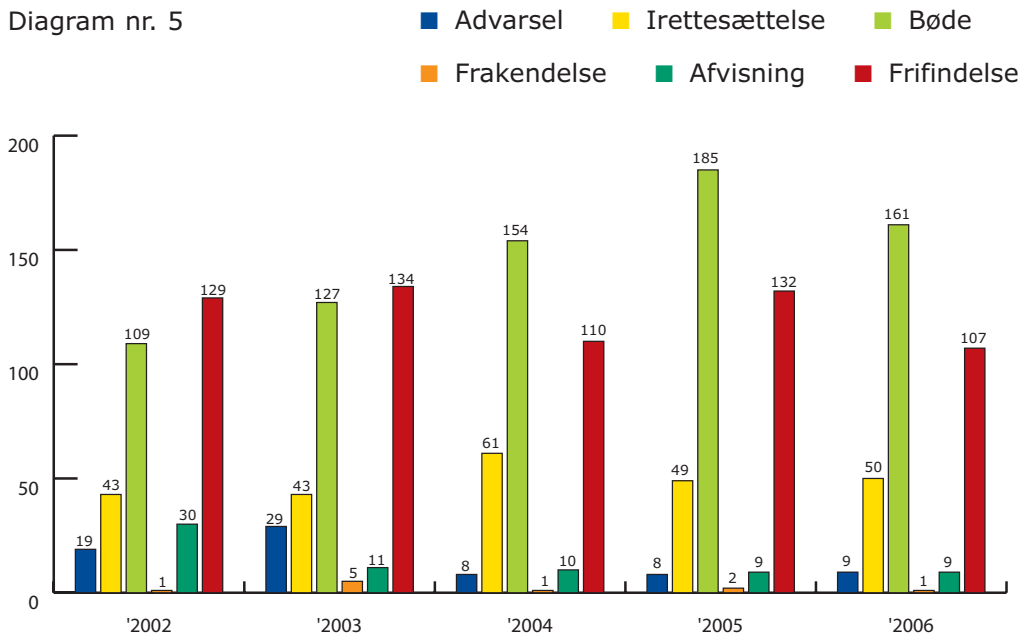

Diagram nr. 4
Salærsager i 2. instans

Resultaterne af nævnskendelser i adfærdssager 2002-2006

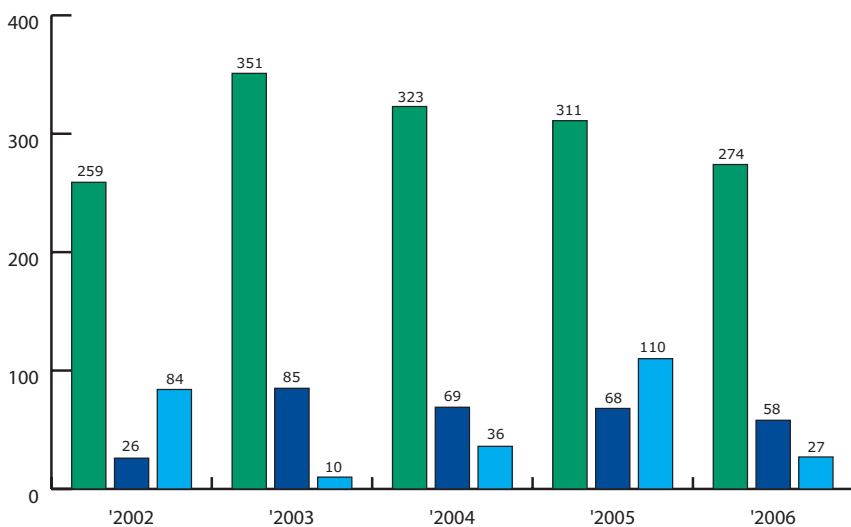
Diagram nr. 5

Forhåndsafviste adfærdsklager 2002-2006

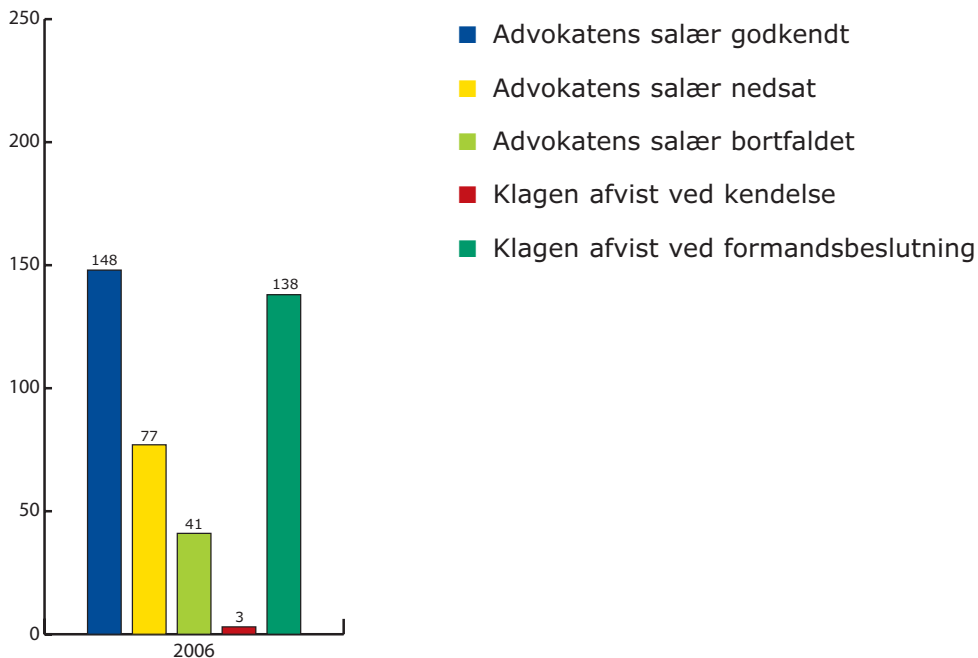
Diagram nr. 6

- Afvist som åbenbart grundløs (Dark Green)
- Afvist som for sent indgivet (Light Blue)
- Afvist på sagens beskaffenhed (hører ikke under Advokatnævnet) (Dark Blue)

Resultaterne af kredsbestyrelsernes afgørelser i salærsager (1. instans) 2006

Diagram nr. 7

Resultaterne af nævnsafgørelser i salærsager (2. instans) 2006

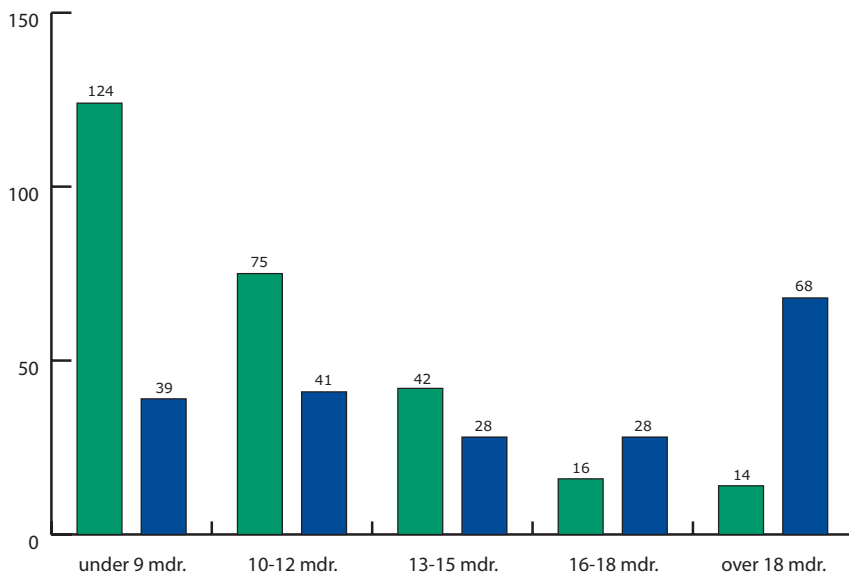
Diagram nr. 8

Behandlingstid for sager afgjort ved nævnskendelse i 2006

■ Adfærd ■ Salær

Diagram nr. 9

Tid i måneder fra klagens indgivelse til advokatmyndighederne til nævnskendelsens dato

For de adfærdssager, der er mere end 18 måneder undervejs, gør det sig oftest gældende, at sagen efter en af parternes anmodning har været sat i bero på afklaring af forhold af betydning for sagen eller på grund af en af parternes egne forhold.

Salærsager afgøres i første omgang af kredsbestyrelserne (1. instans). Herefter kan parterne indbringe sagerne for advokatnævnet (2. instans). Hvis dette sker, undergives sagen en skriftlig forberedelse, inden sagen afgøres af nævnet.

Advokatnævnet har til stadighed fokus på sagsbehandlingstiden, herunder afvejningen af ressourceforbruget, korrekt forberedelse af sagerne og parternes ønske om en hurtig afgørelse. Diagram 9 viser sagsbehandlingstiden for sager, afgjort ved nævnskendelser. I diagrammet er ikke medtaget sagsbehandlingstiden for sager der forhåndsafvises. Disse sager afgøres væsentligt hurtigere – som hovedregel i løbet af 1 til 3 måneder.

advokat*nævnet*

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 60

www.advokatnævnet.dk

Telefontid: Mandag til onsdag
og fredag: 9.30-12.30.

Torsdag: 10.00-12.30